

VĚSTNÍK
SOKOLSKÉ ŽUPY A.C.
KOMENSKÉHO

Ročník X. V Uh. Hradišti v červnu 1929. Číslo 6.

Třicet let práce.

Tělocvičná jednota „Sokol“ ve Veselí n. Mor. slaví letos 30. výročí svého ustavení. První pokus založení Sokola stal se již na schůzích 1. února a 7. března 1897, kdež zvolen i pořizující výbor. V první schůzi složili přílohu 12 zl. 50 kr. Cvičilo se dvakrát týdně. Leč existence různých kast, mezi nimiž byly hluboké propasti rozdílnosti názorů a vzájemné nedůvěry, tento pokus zhatily. Teprve příchodem zkušených a schopných sokolských pracovníků ustavila se dne 17. února r. 1899 ve Veselí n. Mor. pobočka Sokola uh.-ostrožského. Prvním starostou zvolen br. V. Uhlíř, jednatelem br. Bareš, pokladníkem br. Jos. Homola, náčelníkem br. Jurásek. Činných členů bylo 46, přispívajících 19. Za tělocvičnu sloužila místnost v hotelu p. Pílkryla. Cvičení bývala dvakrát až třikrát v týdnu.

Mladá jednota vyvíjela se slibně, čehož důkazem byla nejen hojná návštěva cvičení, nýbrž i rušný život spolkový, jevící se pořádáním pěveckých a zábavních večírků, které přispívaly udržovati bratrský a srdečný styk mezi členstvem.

Zápasu s mnohými obtížemi a překážkami však jednota neušla. Byly to časté změny ve členstvu, nedostatek peněžních prostředků, nedostatek náradí, nestálá a nevhodná místnost na cvičení a j.

Když však r. 1905 pobočka se osamostatnila a když téhož roku získala povolení cvičiti ve školní tělocvičně, postavena myšlenka sokolská ve Veselí na pevný základ. Zbudováním vlastní Sokolovny v r. 1924 (nákladem 366.753 Kč a součinností všeho

členstva) a úspěšným účastenstvím na závodech a veřejných vystoupeních sokolských dokazuje naše jednota, že již ve Veselí n. Mor. zapustila pevné kořeny.

Započato před více než 30i lety kapitálem 12 zl. 50 kr., vládne dnes jednota půlmilionovým majetkem. Vězí na něm 125 tisíc dluhu, ale společným úsilím bude brzy smazán. Z 65 členů vzrostl počet členů během 30i let na 250. A kolik jich odešlo do jednot jiných, kolik zemřelo!

Starostou dnešního Sokola jest br. Prokeš, jednatelem br. Hanzel, pokladníkem br. Kakáč, náčelníkem br. Jan Koryčanský, náčelnicí ses. A. Vinklerová.

Tot výsledek drobné, denní, neslyšné, vytrvalé práce, tot výsledek sokolské kázně a svornosti, z něhož může si každý vzít vážný příklad sám pro sebe.

Sokol veselský přečkal 30 bouřlivých let dravého vývoje politického. Přežil neotřesen všechny politické strany. Žádná ho neupoutala trvale, žádná ho neponížila, protože náš Sokol nikdy podle dočasné mody nelezl, ba ani nechodil, nýbrž volně létal.

Není to jen doba 30 let, ač čas jest nejvýmluvnější, ale jest to smělost letu v těch neblahých poměrech, jaké před 30 lety zastihl rodící se Sokol veselský a jaké zastihuje jen málo niterně změněný ještě i dnes.

A let jeho jest stále pevný. Nikdy neumdlél a nikdy neumdlévá. Nikdy ho nebylo viděti s křídlem podvázaným, leda násilím a přikorím cizím, ač i tu létal i se závažím rakouským.

Přehlédneme-li 30 let života naší jednoty, přes vykonanou práci neustaneme, leč čím větší obtíže, tím důrazněji musíme v další třicítce vpřed a výš!

K lásce a nadšení musí překročiti neumdlévající, obětavá práce, neboť malý ten, kdo zná malý cíl.

R. Glozová.

Bojkovice.

(Úryvek z jejich dějin a historických památek.)

Bojkovice, starobylé městečko, položeno jest v půvabném zákoutí jihovýchodní Moravy, v tichém a rozkošném údolíčku svérázné naší Slovače při toku nepatrné horské říčky Olsavy, pramenící se v nedalekých lesích pitenských. Pěkná jeho poloha, zkrášlená zámek Světlovem a mohutnou stavbou farního kostela, zvyšovaná jest ještě věncem půvabných hor, kopců a zalesněných stráží, jež kolem městečka na všech stranách z hlubokých údolí Bílých Karpat malebně se zvedají.

Domy městečka jsou většinou přízemní a rozhozeny jsou po obou březích řeky Olsavy a na úbočích, jež se k řece mírně svažují. Z úhledného Palackého náměstí s pěknými budovami okres. soudu, záloženského hostince „U hvězdy“ a rozsáhlou

budovou obecné školy rozbíhají se ulice všemi směry, jež zvláště v čase letním vysázenými okrasnými stromy nabývají milého vzhledu.

Z historických památek, v ulicích bojkovských roztroušených, zasluhuje zmínky monumentální socha „Svobody“, umělecké dílo sochaře C. Zatloukala z r. 1924, dále socha P. Marie z r. 1715 od Václava Divokého, kameníka ze Střílek, a několik soch světců, postavených v 18. století. Bojkovice mají okresní soud, notářství, obecnou a měšťanskou školu, železniční stanici, četnické velitelství, a poštovní a telegrafní úřad. Z průmyslových podniků třeba vzpomenouti lihovaru, elektrárny, cihelny-kruhovky, kamenolomu s drtičem štěrku, stolárny a pražírny kávy. (Živnosti jsou v městěku čteně zastoupeny.

Pravou perlou Bojkovic a celého moravského Slovácka jest překrásný zámek světlovský, „Slovácké Miramare“, zvedající se z bujně zeleně stromů na příkrém návrší posledních výběžků eruptivního (sopečného) pásma, jež se od Bánova a Komné v půlkruhu k Bojkovicím snižuje. Zámek světlovský, kdysi pevný hrad, vystavěn byl na sklonku 15. století. V r. 1480 sídlil na něm již Ctibor z Landštejna se svým bratrem Zbyňkem, později za Kateřiny z Vlčnova (r. 1555) a za pánů Tetaurů z Tetova (r. 1576) byl hrad značně rozšířen a pevnými baštami a hradebními zdmi opevněn. Na straně jižní, odkud přístup k hradu byl nejsnadnější, nalézaly se až do první pol. 19. stol. hluboké hradební příkopy, valy a zvedací most. V nynějším krásném vlašském slohu přestavěn byl hrad v letech 1847-1854 hraběnkou Jindřiškou Larisch-Mönnichovou, která i daleko viditelnou věž na straně jihozápadní dala vystavět. Při této opravě zmizely hluboké hradební příkopy a zdi a v jejich místech upraveny byly krásné květinové zahrady a hřiště. Z obory upraven byl skvostný park s četnými vodotrysky a sochami. Uvnitř zámku jsou dvě nádvoří, krásně upravená gotická kaple, 2 velké sály a asi 50 obytných pokojů. V letech 1926 a 1927 dal celý zámek zevně opravit a uvnitř krásnými malbami vyzdobití nynější majitel panství, prof. Lad. Zbořil s chotí Jarmilou. Před zámkem stojící sochy dal v r. 1745 pořídit hejtman panství světlovského, František Martin Ruprecht.

Majitelů měl zámek světlovský mnoho a častými kupy přecházel vždy na nové a nové rody. Po Ctiborovi z Landšteina prodán byl dcerou jeho Jitkou v r. 1516 pánům z Vlčnova, v r. 1563 přešel na spřízněné pány Tetaury z Tetova, v r. 1594 na Jana Děťřicha z Kunovic, o rok později na Zdeňka Žampacha z Pottensteinu, v r. 1610 na Hanuše Petřvaldského a v r. 1614 na rod hrabat Szerenyich, jimž panství světlovské náleželo po 136 let. Po smrti hraběnky Karoliny, již vymřel rod hrabat Szerenyich ve větvi světlovské, přešlo panství dědictvím na rod ze St. Julien. V r. 1803 koupila panství hraběnka Žofie z Haugwitzu, po jejíž smrti zdědila panství její dcera Jindřiška, provdaná za hraběte Larisch-Mönnicha, kteráž v poslední vůli v r. 1884 odkázala panství své

vnuče Jindřišce, provdané za hraběte Aug. Bellegardeho. V r. 1906 prodáno bylo panství uherskému šlechtici Aladaru Karatsonyimu, v r. 1907 polskému knížeti Jiřímu Lubomierskému z Rozvadova, po němž v exekuční dražbě koupila je v r. 1914 Pozemková banka v Praze. Od r. 1926 náleží manželům Ladislavu a Jarmile Zbořilovým.

Druhou význačnou památkou Bojkovic jest farní chrám sv. Vavřince z let 1651—1656, jež svou smělou stavbou, provedenou ve slohu renesančním, a četnými uměleckými vnitřními památkami (obraz Neposkvrněného početí P. Marie od olomuckého malíře A. Hanky, obraz upálení sv. Vavřince a skvostná antipedia u pobočných oltářů) budí obdiv u všech návštěvníků kostela.

Bojkovice jsou původu velmi starého. První zmínka o nich jest již v 11. století. V 15. století povýšeny byly na městečko a za dlouhá staletí zažily mnoho béd a hrůz válečných. Ve 14. stol. trpěly mnoho loupežnými vpády Matúše Trenčanského, v 15. stol. vpády loupeživých uherských šlechticů Pankráce ze Sv. Mikuláše a Blažeje Podmanického, jež velel nezřízeným rotám uherského krále Matyáše Korvina. Za těchto nájezdů zaniklo mnoho osad v kraji světlovském. Na počátku 17. století (v roku 1605) vypáleny byly Bojkovice Bočkajovci, za války třicetileté trpěly mnoho průchody vojska švédského, kteréž v roce 1645 zmocnilo se i hradu světlovského, v roce 1663 zničeny byly vpády tureckými a od r. 1680 snášely nesmírné útrapy vpády kuruckými, jež se až do r. 1710 v kratších přestávkách opakovaly. — Také zhoubnými požáry (v letech 1746, 1792 a 1866) a nesčetnými povodněmi (v l. 1672, 1701, 1770, 1859, 1910 a 1919) utrpěly mnoho Bojkovice. V letech 1831, 1836 a 1866 řádila v Bojkovicích cholera.

Bojkovice, ležící ve výhodném položení, staly se již v dáv-
né minulosti střediskem kulturního a hospodářského života celého kraje. Okolí Bojkovic jest krásné, vycházky do blízkého a vzdálenějšího okolí jsou vděčné a zajímavé. Za dvě hodiny lze navštívit chudý kraj moravských Kopaničářů, jejichž zachovalý kroj, tklivé písně a pověstné bohyně jsou známy v dalekém okolí. Pohodlnou silnicí dostaneme se za 1½ hodiny do blízkých Luhačovic a výhodné železniční spojení dovoluje každému navštívit i nedaleké lázně Trenčianské Teplice. Také blízká Komňa, odkud pocházel rod J. A. Komenského, potěší každého návštěvníka svou úpravností. Z bývalého opevněného hradiska na Valech a z Hradské nivy u Bojkovic, kde nalézají se pohanské hroby z nejstarší doby křesťanské na Morávě, jest rozkošná vyhlídka do širého kraje.

Krásný jest kraj, který dal našemu národu posledního biskupa Jednoty československé, jehož nářečí stalo se spisovným jazykem Bible kralické, Labyrintu světa a jiných nesmrtelných prací Komenského.

Těšíme se, že uvítáme celou župu Komenského 21. července 1929. Tak na shledanou letos o prázdninách u nás! Přijďte!
Nazdar!
Frant. Dolina.

*Slet Sokolské župy Komenského v Bojkovicích
21. července 1921.*

Kníže Václav.

S blížícím se dnem 28. září dere se do popředí našeho veřejného a zvláště politického života otázka tradice svatováclavské. Každému myslícímu, pokrokovému člověku českému záleží na tom, aby dověděl se tu objektivní pravdy, neboť chtě nechtě staví se tu před nás problém: oslaviti či neoslaviti tisící výročí jeho smrti. Problém tento stal se akutním i pro Sokolstvo, protože i nám, jako veřejně exponovaným pracovníkům, bude třeba zaujati určité stanovisko k oslavám svatováclavským.

Aby v této věci bylo jakési jasno, uspořádaly různé korporace školy, diskuse neb semináře o knížeti Václavu a účelem těchto bylo vnést do chaosu nejrůznějších názorů o osobě knížete Václava trochu světla, pokud ovšem objektivní historie může o tomto, třeba tak populárním, přece však historicky tak málo známém knížeti dáti.

Historik vyzkoumává pravdu z historických pramenů všeho druhu. O osobě Václavově víme proto velmi málo, protože nemáme spolehlivých pramenů, které by nám popisovaly jeho osobu a charakter; ba nemůžeme dnes pevně stanovit ani roku jeho narození a zvláště jeho smrti. Rok jeho narození jest jednodušší a pevnější, leč nelze dosud pevně stanovit, zemřel-li kníže Václav v r. 935 či 929 či snad ještě jindy. O knížeti Václavu čerpají zprávy historikové ze dvou staročeských legend Staroslovanské a t. zv. Křišťanovy. Legendy však jsou prameny velmi málo objektivní, protože jsou vždy psány tenděčně, proto pro historika jsou legendy prameny málo spolehlivými, i když jsou pravé. Prof. Pekař pokládá legendu Křišťanovu za pravou a klade její vznik do 10. stol. (t. j. života mnicha Křišťana, bratra Boleslava II.), kdežto prof. Novotný ve svých dějinách dokázal její nepravost a pokládá ji za falsum (padělek) ze 14. stol., vzniklé v klášteře svatojirském.

Legenda staroslovanská (z polovice 10. stol.) popisuje Václava zcela lidsky — bez zázraků — světsky, kdežto legenda Křišťanova udělala z něho svěťce — mučedníka a bratra jeho Boleslava líčí jako pohana. Píseň „Svatý Václave“ vznikla ve 13. století a slova v ní: „Nedej zahynouti nám ni budoucím“ byla k ní připojena teprve ve stol. 15., z čehož jest zřejmo, že kult svatováclavský vznikl teprve po 3 — 4 stoletích po Václavovi a to

tendeční tradicí nábožensko — národní. Vlivem kroniky Křišťanovy a písně „Svatý Václav“ pokládán tudíž Václav za světce, mučedníka a ochránce české země až do Palackého. Palacký první počíná souditi o Václavovi krůticky, k čemuž zejména přispěla legenda staroslovanská, za Palackého objevená. Podle Palackého Václav, orientovaný novou západní německo — křesťanskou kulturou, tuto v Čechách rozšiřuje a upevňuje. Už jeho otec a strýc odklonili se od staré, východní orientace slovansko-pohanské. První baštou východní, křesťanské kultury byla Budeč, kde nabývá Václav vychování. Zásluha Václavova je hlavně v tom, že jeho pokřesťaněná říše mohla se kulturně postavit na roveň říším sousedním, hlavně Německu a nestihla jí pohroma podmanění jako pohansky orientované Polabany. Státně-politicky říše jeho však pevná ani jednotná za něho nebyla. V 10. století neovládali Přemyslovci celého území českého státu. Nejmocnějším rodem byli Slavíkovci, kteří až do konce 10. stol. zápasili o primát v Čechách. Na tehdejší nejednotnost Čech ukazuje i konflikt Václavův s Radslavem Zlickým. Jest jisto, že Václav ujal se vlády za velkých zmatků a že čekal ho velký úkol uvésti v zemi pořádek. A také jej zavedl, jenže svým křesťanstvím dal základ vlivu německému.

A jestliže do Palackého byl Václav světcem, po Palackém jeví se u čelných historiků našich snaha, vyzvednouti jiné zásluhy Václavovy, při čemž až do naší doby jest patrná veliká šetrnost k legendární osobě Václavově. Vlivem W. W. Tomka pohlíženo na Václava jako politika a v letech 50 ých prof. Kalousek vyzdvihuje hrdinnost jeho proti jeho pobožnosti. Prof. Goll dovozuje, že Václav mohl býti pobožný i hrdinný. Podle prof. Novotného však Václav hrdinou nikdy nebyl.

Po převratě nastaly nové polemiky historiků o této době u příležitosti tisícího výročí smrti sv. Ludmily v roce 1921. Tu stojí proti sobě svými odlišnými názory hlavně prof. Pekař a prof. Novotný. Prof. Pekař vydává publikaci, ve které hájí pravost legendy Křišťanovy a svého pojetí sv. Ludmily a sv. Václava, a prof. Novotný svou publikací a četnými polemikami názory jeho vyvrací. Dosud však boj o tradici Václava knížete děje se na poli vědeckém.

Bývalý ministr M. Hodža však svým vystoupením o nových tradicích učinil z této otázky problém politický a z něho vyvinul se problém novinářský. O rozvíření tohoto boje postaraly se strany klerikální, které chystaly se využití osoby Václavovy pro své zájmy stranicko-politické. Proto také už po léta připravovaly hlučné oslavy Václavovy smrti. M.

Den dorostu a žactva v Orlové na Těšínsku 29. a 30. června 1929!

Několik poznámek o konání přednášek.

Často slyšíme stesky na malou účast posluchačstva při přednáškách. Příčin neúspěchu jest několik. Předně velkou překážkou bývá, skoro bych řekl, přirozená nechuf členstva, hlavně těch, kteří omezují se jen na placení příspěvků a veřejnosti, která nejeví dostatku zájmu o poučení přednáškou, zvláště v měsících letních. Jinou, ale mnohdy hlavní příčinou neúspěchu bývá způsob, jak jest přednáška uspořádána.

Záleží předně na době, kdy chceme přednášku konati; jistě jest důležité voliti vhodnou dobu podle místních poměrů, aby, pokud možno, všem bylo umožněno se jí zúčastniti. Má býti včas plakátována, kde je biograf, dobře poslouží „sklíčko“ s oznámením. Velmi pěkně působí, když zpestříme takový přednáškový večer několika hudebními čísly (klavír, housle, snad i radio) nebo je-li přednáška jen pro členstvo, tělocvičnými příp. i žertovnými čísly, pokud by to ovšem nebylo závadou rázu přednášky. Dobře se též osvědčují přednášky se světelnými obrázky, což se zvláště hodí jednotám, které mají vlastní biograf. Jinde poslouží též skioptikon. Obecenstvo nutno zlákat, takřka přitáhnouti, aby se naučilo přednášky navštěvovati a což jest více, aby rádo na ně chodilo. — To však závisí na spolupráci všech členů našich vzdělávacích sborů. Při tom nezapomínejme, že každý začátek jest těžký, ale že jednou se všude začítí musí! — Osvětou k dokonalosti, k pravému lidství, humanitě!

B. K.

Krajobý slet na Těšínsku v Orlové 29. a 30. června, 5. — 7. července 1929.

Veškerá společná cvičení i s hudebními doprovody jsou již několik měsíců v rukou cvičitelů a cvičitelek a jistě není již daleká doba, kdy osvojí si je dokonale i všichni cvičenci. Stavební odbor čeká jen na příznivé počasí a poměry, aby započal s přípravou sletišť podle požadavků náčelnictva. Sletišť jest v bezprostřední blízkosti nově budované Sokolovny. Bude míti cvičiště pro 1600 cvičenců, závodní běžeckou dráhu, všechna potřebná zařízení pro tělocvič prostý ke krajobým závodům, nářadiště a přilehlé rozsáhlé seřadiště. Podél jedné strany cvičiště bude postavena tribuna pro diváky. Propagace sletu utěšeně pokračuje a se rozvíjí. V těchto dnech rozesílají se plakáty, nálepky, vývěsky a pohlednice.

Program sletu bude velmi pestrý a zajímavý. První podnik předletový bude se konati dne 23. června, kdy otevřena bude snad i nová Sokolovna jednoty Orlová I. a uspořádáno bude veřejné cvičení asi poloviny župy Těšínské Jana Čapka. Ve dnech 28. a 29. června bude se konati slet dorostu za účasti všech žup

kraje východomoravského a slet žactva župy Těšínské a Moravsko-slezské. Prvého dne konati se budou mezižupní závody dorostu v tělocviku prostém a ve hrách, a večer sletová akademie dorostu a žactva. Druhého dne budou dopoledne zkoušky, odpoledne průvod městem a veřejné cvičení, které bude mít na pořadu společná cvičení obojího žactva a dorostu, zvláštní vystoupení dorostenců Těšínské župy ve třech celcích na společnou hudbu, cvičení na nářadí obojího dorostu a hry žactva. Hlavní sletové dny ve dnech 5. — 7. července budou zahájeny mezižupními závody členstva kraje východomoravského v tělocviku prostém a ve hrách dopoledne dne 5. července. V těchto závodech utkají se vynikající borci v desetiboji tělocviku prostého a to tak, že v každém jednotlivém závodním druhu budou závoditi za každou župu dva bratři. Bude to tudíž závod nejlepších s nejlepšími, a boj bude jistě úporný. Odpoledne proveden bude závěrečný boj v každém druhu desetiboje a závody ve štafetách olympijsko švédské a 4 x 200 m. Zafixte si proto příjezdy do Orlové tak, aby velmi zajímavý tento závod vám neušel. Večer konati se bude na sletišti slavnostní akademie, na níž mimo jiná hodnotná čísla bude vystoupení družstva žen Československé obce sokolské, cvičení na nářadí vyspělých borců, mezi nimiž budou mezinárodní závodníci bratr Vácha a Indruch. Hlavního dne sletového, dne 6. července, konati se budou dopoledne zkoušky a pouť ke hrobu bratra Čapka, odpoledne slavnostní průvod městem a veřejné cvičení. Toto bude zahájeno nástupem 1600 borců na prostná za zvuků vstupního sletového pochodu, jehož autorem jest bratr Fr. Solnař z Nového Bohumína. V závěru posledního oddílu prostných mužů vzpomenuto bude světlé památky mistra Jana Husa symbolickým postojem cvičících borců při zvucích husitského chorálu a povstáním přihlízejícího obecnstva. Na pořadu vystřídají se cvičení prostná žen, soudobá cvičení mužů žup Moravsko-slezské a Těšínské zároveň na trojím různém nářadí v několika skupinách na jednu společnou hudbu, vystoupení družstva žen Československé obce sokolské, zvláštní vystoupení žen župy Těšínské — amsterodamské kužely — cvičení starších bratří a cvičení jízdy sokolské.

7. červenec věnován bude výletům do Bezkyd, prohlídkám průmyslových závodů a zájezdům jednot ochranitelek ke svěenkám, kde většina z nich provede veřejná cvičení.

Slet se blíží kroky mílovými. Zanedlouho přikvápí již poslení práce. Jste připraveni, bratři a sestry? Znáte prostná cvičení již tak, abyste bezě studu mohli vstoupiti na cvičiště? Se ctí obstojte na své značce jen tehdy, budete-li poctivě ořipraveni! A proto s chutí a úsilím do posledních příprav!

J. O.

Den mládeže sok. župy Komenského v Bojkovicích
23. června 1929.

Technická hlídka.

Bratři — sestry — mládeži!

Ne celý měsíc dělí nás od zahájení letošních sletových slavností. V neděli 23. června t. r. bude *den mládeže sok. župy Komenského v Bojkovicích* s povinnou účastí žactva z jednot a poboček IV. okrsku, z ostatních je účast dobrovolná. Při rozlehlosti naší župy není možné jiné řešení, ale i tak slibujeme si značnou účast, neboť věříme, že jednoty i pobočky vykonají vše, co bude v jejich moci.

Pořad tohoto dne je projednán a pevně stanoven — vedle společných budou provedeny hry, různosti, cvičení na náhadi (vis a skoky) a skupiny. Jest pravda, že letošní krutá a dlouho trvající zima značně přípravy oddálila, ale svědomitost cvičitelstva naší mládeže, nadšení a píle žactva dohoní jistě, co dosud zameškáno. Proto bratři a sestry vedoucí, neznejte únavy, nabádejte vlastním příkladem, který vždy je neúčinnější. Prostná žáků nacvičujte i s 3. oddílem — ten by se vynechal jen za velké nepohody! Rovněž i hrám věnujte pozornost, majíce na zřeteli i jejich rozmanitost a hlavní hybnost. Kroj žakovský jest nezměněn — dbejte, ať jest v nejlepším pořádku, čistý a úpravný!

Není snad pochyby o tom, že vedoucí pojedou se žactvem a tyto žádám, aby se dostavili v kroji slavnostním. Jednoty bližší pak ať vypraví sem i početnější výpravy ve slavnostním kroji, ať mládež vidí, že sledujeme se zájmem její přípravu na členství v Sokole!

Očekávám, že den mládeže bude pěkným zahájením slavností sletových v Bojkovicích a že bude dostaveníčkem všech, jimž práce sokolská není lhostejná. Nazdar!

Jar. Staša, náčelník župy.

Vzdělávací hlídka.

Je potěšitelným a lichotivým faktem, že jsme letos v naší župě ve vzdělávací činnosti podle počtu vykonaných proslovů, přednášek, besed, rozhovorů a divadel (tudíž pěti hlavních podniků vzdělávacích) získali čestné místo, — páté — a z žup moravských třetí, jak už br. Dr. Malinský předběžně v min. čísle věstníku oznámil. A ze zprávy statistikáře Č. O. S., br. Dr. J. Mráze, jest zřejmo, že naše župa i při propočítání vzdělávací činnosti naší kvalitativní metodou bodovací podržujeme si místo páté, což je zvláště poréšitelné. Jisté velkou zásluhu o to má předně sám náš bývalý župní vzdělávatel br. Dr. Malinský a budiž mu za to náš bratrský dík! Díky však zasluhují si také bratři okrskoví vzdělavatelé a všichni ti bratři, členové vzdělávacích sborů jednot s bratřimi vzdělavatelí v čele, kteří tu drobnou,

každodenní práci mezi bratřimi a sestrami, dorostem a žactvem svědomitě konali, ať už v tělocvičně, přednáškové síni, na jevišti či někde v přírodě.

Leč s díkem vznáším k Vám, bratři, také prosbu, abyste v této, u nás tak nutné a záslužné práci ani letos neustávali, ale vytrvale pokračovali tak, aby příští rok nepřinesl nám úbytku, ale další nové zisky. Poklesnout ani stanouti za žádnou cenu nesmíme!

Vzdělávací statistika nám letos i ještě leccos vytýká. Uvádím zvláště malý počet škol pro nové členstvo a pokles proslovů u dorostu a žactva. A to musíme napravit! Bratři, jak bychom hleděli budoucnosti vsříci, kdybychom si nehleděli, zanedbávali naše žactvo, náš dorost a naše nové členstvo? Ti přece musí převzít po nás naše místa, naše funkce a my si je k tomu musíme vychovati. Nestěžujme si, že nám mládež utíká k sportovcům, skautům a do Ymek, když my si jí málo všímáme a nesnažíme se jí porozumět. Nezavírejme jí na sto zámků bran našich tělocvičen a hřišť, neschovávejme před ní míčů a jiného nářadí, neutíkejme od ní, ale sblížíme se s ní a bude celé naše! Bratři vzdělavatelé, snažte se vnést do tělocvičen, často tak cize chladných, trochu toho hřejivého jasu a vypuditi mentorskou přísnoš srdečnou laskavostí, sblížíte vzájemným sebezpoznaním a porozuměním mladé se staršími, žactvo s dorostem a členstvem, nové s dávnějšími členy! Časté proslovy, besídky, vycházky a přítomnost při cvičení vám v tom budou pomáhati velmi účinně.

Příp o m í n k y.

Máte ve vaší jednotě či pobočce v pořádku povinnou knihovničku? — Vyšetřujete již data pro dotazník o činnosti Sokolstva za války? Lhůta končí koncem června. — Poslali jste už Č. O. S. sbírku na Děčín? — Uživejte při korespondenci pohlednic krajevého sletu v Orlové i jejich nálepek! — Promluvte před šikem o župním sletu v Bojkovicích a o krajevé sletu v Orlové a agitujte pro pěknou účast na nich. — Připravte pečlivě důstojné oslavy Husovy! — S oslavami knížete Václava se neukvapujte! — Na konec žádám br. vzdělavatele všech jednot a poboček, aby mi oznámili (stačí kor. lístkem) svá jména, zaměstnání, stáří, cvičí-li či ne, máte-li u vás vzdělávací sbor, a jakou funkci vedle vzdělávací kdo ještě zastáváte. Nazdar!

Župní vzdělávatel.

Vzpomeňte obrany Slovenska před 10 lety!

Deset let uplynulo od doby, kdy Československá obec sokolská vyslala své prapory sokolské na Slovensko, aby hájili naši, sotva získané svobody. Deset let jest tomu, co odešli nadšení bratři se zbraní v ruce v době největšího nebezpečí vykonati svou národní

povinnost, uposlechnuvše výzvy k obraně vlasti, ohrožené násilným vpádem maďarským. Mnozí z nich se již nevrátili. Dnes po deseti letech vzpomínáme těch, kteří položili životy v boji za naši národní samostatnost.

V Praze konala se 2. června 1929 tryzna za padlé v bojích na Slovensku. Tryznu pořádalo společně Sokolstvo s korporacemi legionářskými, dělnickými tělocvičnými jednotami a jednotami střeleckými.

Podle přání Č.O.S. žádáme br. jednoty a pobočky, aby v proslovech nebo přednáškách podaly členstvu vysvětlení o významu bojů na Slovensku a o účasti Sokolstva při nich.

Sokolské slavnosti v Brně 23. června 1929.

Hlídka menšinová.

Děčín.

Sledujeme ve výkazech »Věstníku sokolského«, kolik našich jednot již odeslalo sbírku na Děčín, a shledali jsme, že dosud jen malý počet z naší župy.

Žádám proto znovu jednoty, které tak dosud neučinili, aby se tak stalo v době nejkratší.

Župní předsednictvo žádalo, aby mu jednotami bylo oznámeno, kolik na sbírce bylo odesláno, aby mělo přehled. Dosud však ani z jediné jednoty tak nebylo učiněno.

Těšínsko.

V předešlém čísle Věstníku jsem oznámil, že jednotám a pobočkám dojdou složenky s označením »Těšínsko« s vypsanou částkou pro »zájezdový dar«.

Poněvadž bratr pokladník rozesílal právě předpisy župních příspěvků, připojil i tento »zájezdový dar« do součtu, takže je odešlete s župními příspěvky, nebudou proto již zvláštní složenky doručovány.

Dosud ani jediná jednota nezaslala knihu pro menšiny. — Nezapomínejte na svá usnesení!

Upozorňuji dále na těšínské číslo Jasu, které bude věnováno těšínskému Sokolstvu s články o národohospodářském významu Těšínska, turistice a lidovém svérázu, doplněné zajímavými fotografiemi.

Odznaky sletové se již rozesílají — objednejte prostřednictvím župy!

Účast na krajevém sletě v Orlové, podle dosud došlých přihlášek bude:

4085 mužů, 2018 žen, 1375 dorostenců, 1406 dorostenek; z toho cvičících: 1865 mužů, 256 starších, 1303 žen, 1337 do-

rostenců, 1334 dorostenek. Vystoupí o sletě i vojsko, které předvede ukázky vojenského tělocviku. O. Sudek.

Hlídky sociální.

Zprostředkování míst.

Ve schůzi župního předsednictva, konané dne 21. dubna t. r., bylo usneseno, aby v našem župním Věstníku zavedla se hlídka pro zprostředkování míst pro členstvo i dorost a to úplně bezplatně.

Zavádíme tuto hlídku a žádáme br. jednoty, aby ji doplňovaly a aby přímo zasílaly nabídky redaktoru župního věstníku, br. Antonínu Konečnému, profesorovi obchodní akademie v Uh. Hradišti.

Členstvo a dorost, hledající místa, ať jen podává žádost prostřednictvím své jednoty, poněvadž jinak nabídka se neuvěřejní.

Poplatek za uveřejnění se neplatí. Nutno vždy udati buď přesnou adresu hledajícího místa, nebo uvést jméno jednoty.

Doufáme, že tímto se našemu členstvu zavděčíme, když bude moci u našich bratří mistrů místo nalézt, takže nám zůstane opět nadále v župě. — Prosim, abyste hojně hlídky této používali.

Olda Sudek, župní sociální důvěrník.

Krajový slet Sokolstva v Orlové na Těšínsku 5. 6. 7. července 1929!

Zprávy ze župy a Č.O.S.

Ze župního předsednictva. 1. Z řad našich odešel náhle br. Alois Dudek, starosta jednoty ve Vlčnově. Sokolstvo ztrácí v něm uvědomělého a houževnatého pracovníka. Na jeho poslední cestě doprovodilo ho nejen Sokolstvo, nýbrž téměř celá obec vlčnovská, což jest výmluvným dokladem, že zemřel dobrý člověk. Čest budiž jeho památce!

2. Podle usnesení výboru Č.O.S. budeme památku zakladatele Sokolstva uctívati každoročně v den jeho narození, dne 17. září, nikoli 8. srpna v den jeho smrti.

3. V záležitosti medailí ministerstva veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy rozhodlo se předsednictvo Č.O.S. jmenovaných medailí nepřijmouti, což bylo i výborem Č.O.S. jednomyslně schváleno a tím definitivně vyřízeno. Jednotlivým bratřím bylo ponecháno na vůli, jak s uděleným vyznamenáním naloží.

4. Bratru Josefu Polamému z Přerova upřímně blahopřejeme

k nejvyššímu vyznamenání Č.O.S., jehož se mu dostalo udělením velké Suchardovy medaile. Nazdar!

5. Poslali jste již všechny přihlášky na sokolské zájezdy?

Orlová: Den dorostu a žacrva 29. a 30. června 1929, krajovery slet 5., 6. a 7. července 1929.

Brno: — dne 23. června 1929.

Poznaň: — od 28. června do 1. července 1929.

Náš župní slet v Bojkovicích: Dětský den dne 23. června 1929, slet župy dne 21. července 1929.

6. Č.O.S. upozorňuje na stížnost ministerstva zdravotnictví, týkající se stavby sokolských tělocvičen. Jmenované stavby musejí býti řešeny podle řádu o stavbách Sokoloven. Žádosti o novou subvenci bývají ministerstvem zamítány, když první podpora nebyla řádně vyúčtována.

7. Jednota Československé obce legionářské zřídila minulého roku v Brně na Špilberku Museum odboje, aby zachovala různé dokumenty a památky zahraničního a domácího odboje. Museum jest stále doplňováno a těší se velkému zájmu četných návštěvníků. Jednota Československé obce legionářské prosí všechny příznivce tohoto podniku o podporu získáváním, půjčováním, případně i darováním vhodných věcí, jako jsou fotografie, obrázky, uniformy, výzbroje, časopisy, noviny a pod. (Adresa: Museum odboje — Brno, Špilberk).

Alois Cablík,
župní jednatel.

Zprávy z jednot a poboček.

Ze Bzové. Dne 10. března sehrála pobočka na uctění 79. výročí narození našeho presidenta T. G. Masaryka divad. hru „Mrtvé moře“ od Jiřího Mahena. Před divadlem promluvil v krátké řeči o oslavenci — presidentovi bratr starosta. Hra „Mrtvé moře“, řešící zvláště náboženské i poddanské poměry našeho lidu v 2. polovici XVIII. stol., zanechala v obecenstvu hluboký dojem a sehrána s dobrým úspěchem. Na velikonocní neděli sehráli jsme div. hru „Jiřikovy housle“ od Frant. Kňourka. Tato výpravná pohádka o velkém počtu osob (pro vesnici) sehrána dospělými — pro děti i dospělé — a dobře se líbila. — Zde budiž poznamenáno, aby bratři a sestry vrácním nebo nepřijetím úloh nezesnadňovali a neztěžovali přístě provedení hry!

A. C.

Pitín. Dne 7. dubna t. r. sehrána byla veselohra J. Skruzného „Milenky starého kriminálního“ za osvědčené rezie br. B. Seidla. Hrál se s chutí i pěkně. Souhra dobrá, jen ve 3. jednání slabší. Přes to všude bylo viděti pečlivé nacvičení, hodné lepší věci, než zaslouží si tato veselohra. Br. Seidl volil tuto veselohru jistě proto, aby nás pobavil a toho plně dosáhl. — Vskutku sváteční večer prožil jsme 21. dubna. Připravilo nám jej „Pěvecké sdružení sokolské“ z Uh. Brodu provedením dlouho slibovaného koncertu. Na pořadu byl Nešvera (Moravě), Foerster (Oráč, Velké, širé rodné lány), Janáček (Dejviš), Bendl (Svoji k svěmu), Křížkovský (Utonulá), Pála (České tance), Zajc (U boj) a národní písně. Přednes všech sborů dobrý. Nejlepší byl Foersterův Oráč. Největší úspěch měly národní písně a sbory v jejich duchu komponované, což jest pochopitelné. Návštěva velmi pěkná, posluhači pozorni a vědlni. — Pěvecký koncert byl prvním podnikem toho druhu u nás. Měl nepopíratelný úspěch a povzbudil nás k další práci. Neustaneme-li a budeme-li pokračovati v slibně započaté práci, stane se naše Jtjednota záhy nejdůležitějším kulturním činitelem v naší vesnici. —ff—

Sokolským životem.

Sokol Brno I. překročil loňského roku ke stavbě vlastní Sokolovny. Veliká stavba, která bude státi 4,200.000, bude hotova v červnu letošního roku. V Sokolovně budou dvě tělocvičny (pro ženy ve výměře 580 m² a pro muže přes 800 m²), přednáškový sál, šatny, sprchy, úřední místnosti atd. Slavnostní výbor, který má připravit důstojnou oslavu otevření Sokolovny, zahájil svou činnost 15. června uspořádán byl slavnostní zahajovací večer s prvotřídním uměleckým programem. V sobotu 22. června bude akademie s původním tělocvičným pořadem; na ní bude odevzdán jednotě nový prapor, věnovaný sestrou Šílenou. Slavnosti vyvrcholí v neděli 23. června průvodem a veřejným cvičením za účasti obou brněnských žup. Během cvičení bude též symbolickým aktem odevzdána nová Sokolovna jednotě. V rámci slavnosti bude otevřena od 15. do 23. června sokolská výstavka, která bude podávat přehled o celém bohatém životě nejstarší jednoty moravské. Vedle dvou již jmenovaných žup přislíbila účast též župa rakouská. Doufáme, že i členové ostatních žup, zejména moravských, prokáží skutkem svou bratrskou lásku a přijedou v červnu do Brna. Na shledanou tedy v Brně! Nazdar! Dr. Kr.

Obsah řídí redakční kruh. — Redakční závěrka 25. každého měsíce. — Vychází měsíčně. — Vydává Sokolská župa Komenského v Kyjově. — Roční předplatné Kč 8.—. — Číslo jednotlivé Kč 1.—. — Za redakci odpovídá a příspěvky přijímá br. Ant. Konečný, prof. obch. akademie v Uh. Hradišti. — Tiskem K. Hylského v Uh. Hradišti. — Administrační a insertní dotazy vyřizuje knihtiskárna Karla Hylského v Uh. Hradišti. — Povolení používání novinových známek uděleno výnosem ředitelství pošt. a telegr. v Brně č. 44.820/Vl. 13. V. 1920.

LOUTKY UMĚLECKY ŘEZBOVANÉ

v každé velikosti zhotoví a výhodně dodá

Jaromír Jeslík,

řezbářské dílny v Luhačovicích.

Vyrábí také lyže, sáňky a umělecký nábytek.

ADAM PRAHA
KUNRATICE.

Výhodné placení.

**Bezpečné
elegantní
tělocvičné
nářadí**

s Siletou zárukou.

Vedoucí cenou a jakostí.

Dostaveníčkem sokolské společnosti
jest

restaurace v Sokolovně

(hotel „KORUNA“ v Uherském Hradišti).

Výborná domácí kuchyně. — Přírodní vína.

O návštěvu prosí

JAN HOLUB, restaurátor.

Pamatujte na sebe a své milé **úsporami** na dárkové a vkladní knížky

OKRESNÍ ZÁLOŽNY V UHER. BRODĚ!

Šetrnost je matkou svobody! Šetrnosti k blahobytu! Šetřeni - bohaté koření!

PLAKÁTY k veřejným cvičením
a tanečním zábavám.

VEŠKERÉ TISKOPISY obchodní
i spolkové.

Knihtiskárna **K. HYLSKÝ, Uh. Hradiště.**

C. Neusser, zasílatelství v Uh. Hradišti.

Stěhování patent. nábytkovými vozy.

-- Autostěhování a autodoprava. --

✂ **OBCHOD** ✂

uhlím, dřívím, vápnem, cement, lepenkou, rákosem

— sádrou ve velkém i malém. —

Bratře - 98.375 členům cvičencům

dodal jsem v posledních 10i letech 1918-1928 cvičební úbory; dopiš mi laskavě, jsi-li také jeden z nich! Pamatuj, že nejen nadprůměrné snažení, ale i nejvyš vhodný cvičební úbor dopomůže Ti k úspěchu!

O odborný úbor postaral jsem se vždy všem mezinárodním závodníkům Č.O.S., jichž vítězství od *Arasu* po *Amsterdam* jsou nezapomenutelná, tolik radostná.

Jdi
v jejich
šlépějích!

Fach
PRAHA II. ŽITNÁ 40
TELEFON 3383

FOTOGRAF

**Václav Bartoň v Uh. Hradišti,
proti měšťanské škole,**

doporučuje se br. jednotám k provedení tableau, zvětšených obrazů, pohledových fotografií atd. za velmi výhodných cen.

Spořitelna města Uh. Hradiště,

největší lidový peněžní ústav moravského Slovenska, přijímá vklady a poskytuje půjčky na hypotéky, směnky a cenné papíry. — Za vklady ručí aktiva spořitelny přes 56,000,000.— Kč a rezerv. fond Kč 2,900,000.— a město Uh. Hradiště poplatní silou a velkostatkem mírové ceny přes 3 miliony Kč.

U spořitelny uloženo jest 56,000,000.— Kč.